

15.07.76

Els entremesos

A les cartolines impreses en què figura el menú d'un àpat amb el qual es vol celebrar qualsevol esdeveniment públic o familiar, hem llegit més d'un cop que el tec s'inicia amb uns «entreteniments variats». Aleshores un es pot imaginar que abans del primer plat, de l'arròs o de l'escudella, uns pallasos en faran de les seves o un il·lusionista enlluernarà els comensals amb uns quants jocs de mans. Però no es tracta de res d'això. En realitat, els entreteniments que prometen als convidats no són sinó els clàssics entremesos. Els encarregats de redactar el menú, o algun corrector amb prou bona voluntat, han cregut de bona fe que la paraula entremès era un barbarisme rebutjable i inadmissible i han tingut la pensada de substituir-la per entreteniment, que els deu haver semblat una solució molt encertada. O potser s'han limitat, tal com sol passar en la confecció d'impresos d'aquesta mena, a copiar un model anterior. Però el cas és que en català la paraula entremès és perfectament correcta. La seva filiació és ben clara i ben neta —és la forma substantivada del participi passat del verb entremetre's— i la podem trobar al diccionari Fabra amb una definició que no ofereix lloc als dubtes: «Qualsevol dels plats que es posen a taula amb viandes lleugeres (anxoves, olives, llonganissa, etc.) que se serveixen ordinàriament abans de la sopa o del primer plat dels que constitueixen l'àpat». També hi figura entreteniment, és clar però sense cap relació amb la teca, sinó amb l'acció d'entretenir o entretenir-se.

A les modernes edicions del Diccionari Fabra figura, a més, una altra accepció, també usual, del mot entremès: «Obra teatral en un acte, intermedi, peça». Aquests entremesos si que serveixen per a entretenir, però continuen tenint el sentit bàsic de cosa secundària, de poc gruix —posada entremig— en espera de la principal.